

Veilig werken? Maak er een punt van!

Veiligheidscoaches in de ggz

Veiligheidscoaches in de ggz

De veiligheid van medewerkers in ggz-instellingen is een belangrijk aandachtspunt in de sector. In twee instellingen zijn pilots uitgevoerd met de inzet van zogeheten veiligheidscoaches. Veiligheidscoaches zijn medewerkers die zich, naast hun reguliere werk, inzetten voor de veiligheid van hun collega's. Zij zijn aanspreekpunt bij agressie-incidenten, aangever van concrete verbetervoorstellen en aanjager van initiatieven.

Is dit iets voor onze ggz-instelling? Wie zijn bij ons de potentiële veiligheidscoaches? Hoe werven we die veiligheidscoaches? En wie gaat hen opleiden? In deze brochure krijgt u antwoord op al deze vragen.

Zorg dat medewerkers veilig kunnen werken.
Ga aan de slag met veiligheidscoaches!

Wat doet een veiligheidscoach?

Een veiligheidscoach is een medewerker die zich inzet voor de veiligheid van zijn collega's. De veiligheidscoach is het aanspreekpunt bij calamiteiten en de aangever van concrete verbetervoorstellen. Hij of zij jaagt initiatieven aan, die leiden tot meer veiligheid op de werkvloer.

Veiligheidscoach is een taak naast het reguliere werk, net als een bhv'er, een ergocoach, een vertrouwenspersoon of een OR-lid.

Taken veiligheidscoach

De taken van de veiligheidscoach kunnen binnen een andere functie worden vervuld, maar ook als extra taken worden aangemerkt. Dat hangt af van:

- de functies die er binnen de organisatie zijn
- de beschikbare kandidaten
- de (veiligheids)situatie
- de grootte van de instelling en afdeling
- de wijze waarop veiligheid in de instelling is georganiseerd.

Wie is de veiligheidscoach?

Iedereen kan veiligheidscoach worden. Elke kandidaat krijgt een training waarin geleerd wordt hoe een veiligheidscoach te werk gaat. Het ligt voor de hand dat de veiligheidscoach iemand is met affiniteit met het onderwerp en de competenties bezit 'midden in de groep' te staan en overtuigingskracht te hebben.

Afhankelijk van de grootte van een instelling wordt bepaald hoeveel veiligheidscoaches er worden opgeleid. Het kan per afdeling of per locatie. Of wellicht per etage. Die keuze is aan de directie, in samenspraak met de ondernemingsraad.

Bij het werven van veiligheidscoaches kan na een algemene wervingscampagne gedacht worden aan werving bij binnenkomst van nieuwe collega's.

Draagvlak

Breed draagvlak binnen de organisatie is essentieel. Niet alleen moet de directie alle randvoorwaarden creëren, ook collega's moeten op de hoogte zijn van het nut en de reden van de veiligheidscoach.

Onderdeel van het veiligheidsbeleid

Om veiligheidscoaches bestaansrecht te geven in de organisatie moet het belang van hun taken op alle niveaus van de organisatie verankerd zijn. De veiligheidscoach moet onderdeel zijn van het gehele veiligheidsbeleid van de instelling, waaronder

- het arbo-beleidsplan
- het formatieplan
- het opleidingsplan
- de veiligheidsprotocollen
- de introductiebijeenkomst voor nieuwe medewerkers
- in een vroeg stadium betrokken bij ver- en nieuwbouw.

Tijd en middelen

Voor een extra taak moeten tijd en middelen vrijgemaakt worden. Een directie die tijd en middelen beschikbaar stelt voor veiligheidscoaches, laat zien serieus met het onderwerp om te gaan. De investering wordt terugverdiend, doordat een vermindering van uitval het gevolg is.

Erkenning

Wanneer collega's bekend zijn met de taken van de veiligheidscoach en het belang ervan erkennen, komen de veiligheidscoaches makkelijker in hun rol. Een veiligheidscoach zit dicht op de werkvloer en tussen de collega's. Hierdoor wordt het thema 'veiligheid' een zichtbaar onderdeel van het dagelijkse werk. Het is legitiem dat zij tijd besteden aan hun veiligheidstaken. De erkenning moet niet alleen van de directe collega's komen, maar ook van de arbocoördinator, de afdeling P&O en de ondernemingsraad.

Intern netwerk

Wanneer veiligheidscoaches van verschillende locaties goed samenwerken, worden kosten bespaard. Door te investeren in een intern netwerk, wordt voorkomen dat iedere veiligheidscoach op zijn eigen wijze dezelfde ideeën en producten ontwikkelt.

Cursus Veiligheidscoach

Een cursus *Veiligheidscoach* beslaat ongeveer acht uur. Deze cursussen worden verdeeld over twee dagen, waardoor de cursisten tussendoor een praktijkopdracht kunnen uitvoeren op hun eigen afdeling. Die opdracht wordt in de tweede bijeenkomst besproken.

Er is ook een mogelijkheid tot een terugkomdag. Zo geeft u de veiligheidscoach de mogelijkheid om onderling ervaringen uit te wisselen en probleemgevallen te bespreken.

Cursusmateriaal

Het cursusmateriaal bestaat uit een informatiemap, die vooral fungeert als naslagwerk. Na de cursus ontvangt de cursist periodiek actuele informatie.

Bijscholing

Veiligheid is een dynamisch thema. Zowel binnen als buiten de organisatie kunnen nieuwe onderwerpen op de agenda staan. Veiligheidscoaches moeten daarom van tijd tot tijd worden bijgeschoold. Zij moeten ook steeds kunnen beschikken over actuele informatie op het gebied van veiligheid.

Nazorg

Wanneer de veiligheidscoaches de cursus hebben gevolgd, is er een belangrijke stap gezet: ze kunnen nu daadwerkelijk aan de slag. Maar om resultaten te behalen is het van doorslaggevend belang dat de coaches ondersteund worden vanuit de organisatie.

Vast agendapunt werkoverleg

Blijvende aandacht voor veiligheid en het belang van veiligheidscoaches creëert u vooral door het onderwerp steeds opnieuw ter sprake te brengen. Veiligheid vraagt om constant onderhoud. Pas als het merendeel van de medewerkers dat inziet, hebben de werkzaamheden van de veiligheidscoach effect. Door veiligheid als vast agendapunt op te nemen in het werkoverleg, blijven medewerkers alert, en wordt het onderdeel van hun werkhouding.

Informatie

Voor meer informatie over veiligheidscoaches kunt u contact opnemen met de instellingen Altrecht en RIBW Nijmegen en Rivierenland.

Altrecht
r.oudevrielink@altrecht.nl

RIBW Nijmegen en Rivierenland
r.vd.leur@ribw-nr.nl

Colofon

Deze brochure is een uitgave van het O&O-fonds GGZ

Postbus 830

3800 AV Amersfoort

www.werkenindeggz.nl

info@oofggz.nl

telefoon (033) 463 06 01 of 460 89 68

Redactie

Michael Halve (CAOP)

Eindredactie

O&O-fonds GGZ

Maart 2009